

Ірина Володимирівна Совало – студентка I курсу факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Світлана Сергіївна Шоптенко** – доцент кафедри
юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного
університету внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

ФУНКЦІЇ ПРОКУРАТУРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ

Охорона прав і свобод людини, її життя та здоров'я, захист національної безпеки та територіальної цілісності реалізується системою правоохоронних органів, особливе місце серед яких належить органам прокуратури. На сьогоднішній день прокуратура, як і всі правоохоронні органи зазнає реформування, що проявляється в зміні пріоритетів їх діяльності, переході від каральної діяльності до захисної та профілактичної. У зв'язку з цим зазнають змін і основні напрямки діяльності прокуратури, що знаходять вираження в її функціях.

Під функціями органів прокуратури прийнято розуміти основні напрямки їх роботи, що реалізуються за допомогою визначених у законах методів та засобів для виконання покладених на них завдань у сфері захисту прав, свобод та законних інтересів людини, інтересів суспільства та держави.

Функції прокуратури закріплені в Конституції України та в законодавчих актах. Відповідно до статті 131¹ Конституції України в Україні діє прокуратура, яка здійснює: 1) підтримання публічного обвинувачення в суді; 2) організацію і процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, вирішення відповідно до закону інших питань під час кримінального провадження, нагляд за негласними та іншими слідчими і розшуковими діями органів правопорядку; 3) представництво інтересів держави в суді у виключних випадках і в порядку, що визначені законом [1].

Разом із тим нормативно-правовий акт у перехідних положеннях вказує на те, що прокуратура продовжує виконувати відповідно до чинних законів функцію досудового розслідування до початку функціонування органів, яким законом будуть передані відповідні функції, а також функцію нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних із обмеженням особистої свободи громадян, – до набрання чинності законом про створення подвійної системи регулярних пенітенціарних інспекцій. [1]. Тобто законодавець передбачив із часом звуження функцій прокуратури в напрямку відібрання у неї повноважень з реалізації досудового розслідування та нагляду за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, при застосуванні

інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян.

Враховуючи дані перехідні положення Конституції України, Закон України «Про прокуратуру» закріпив, що на прокуратуру покладаються такі функції: 1) підтримання державного обвинувачення в суді; 2) представництво інтересів громадянина або держави в суді у випадках, визначених Законом «Про прокуратуру»; 3) нагляд за додержанням законів органами, що провадять оперативно-розшукову діяльність, дізнання, досудове слідство; 4) нагляд за додержанням законів при виконанні судових рішень у кримінальних справах, а також при застосуванні інших заходів примусового характеру, пов'язаних з обмеженням особистої свободи громадян [2].

Необхідно зазначити, що Конституція України та Закон України «Про прокуратуру» закріпив лише основні функції прокуратури. Проаналізувавши її діяльність, можна побачити, що на дані органи покладається значно більше функцій. Серед них є й такі, які мають важливе значення для забезпечення законності та правопорядку в державі. До таких функцій можна віднести захисну, профілактичну діяльність та участь в провадженнях у справах про адміністративні правопорушення.

Захисна функція прокуратури проявляється в розгляді скарг на дії чи рішення органів досудового розслідування, чи інших підрозділів правоохоронних органів, а також вжитті заходів щодо припинення будь-яких порушень прав чи свобод громадян в їх роботі, усуненні їх негативних наслідків.

Профілактична діяльність органів прокуратури – це окремий напрямок реалізації органами прокуратури свого функціонального призначення, змістом якого є реалізація ними комплексу організаційно-правових та освітньо-виховних заходів, спрямованих на попередження протиправної поведінки у суспільстві, запобігання їй через виявлення та усунення (ліквідацію) факторів, що спричиняють протиправні дії, а також умов та обставин, що сприяють їх скоєнню [3, с. 29].

У справах про адміністративні правопорушення прокурор, заступник прокурора, здійснюючи нагляд за додержанням і правильним застосуванням законів, має право: порушувати провадження в справі про адміністративне правопорушення; знайомитися з матеріалами справи; перевіряти законність дій органів (посадових осіб) при провадженні у справі; брати участь у розгляді справи; заявляти клопотання; давати висновки з питань, що виникають під час розгляду справи; перевіряти правильність застосування відповідними органами (посадовими особами) заходів впливу за адміністративні правопорушення; вносити подання, оскаржувати постанову і рішення по скаргі у справі про адміністративне правопорушення, а також вчиняти інші, передбачені законом дії [4].

З метою покращення ефективності роботи органів прокуратури вказані функції доцільно закріпити в Законі України «Про прокуратуру», а також додатково визначити повноваження, необхідні для їх виконання, форми та методи їх роботи за даними напрямками.

Література

1. Конституція України: Конституція, Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1996. – № 30. – С. 141
2. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII// Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2015. – № 2-3. – С.12
3. Шилов В.В. Адміністративно-правове забезпечення профілактичної діяльності органів прокуратури України: дис..канд. юрид. наук 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право/ Володимир Володимирович Шилов. – Суми, 2015. – С. 209.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-X// Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984. – додаток до № 51. – С. 1122.

Анастасія Сергіївна Солоха – студентка I курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Юрій Григорович Осадчий** – професор кафедри юридичних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ, доктор історичних наук, професор

ФОРМУВАННЯ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ ГЕТЬМАНА П. СКОРОПАДСЬКОГО

29 квітня 1918 р. німецькі військові розігнали Центральну Раду. Того ж дня відбувся Всеукраїнський зїзд хліборобів-землевласників. Його делегати обрали гетьманом України Павла Скоропадського. Замість Української Народної Республіки був проголошений гетьманат за назвою «Українська держава».

Гетьманська адміністрація зробила важливі кроки в напрямі організації майбутньої української армії. У створеному воєнному міністерстві діяли головне артилерійське, головне інтендантське і головне інженерне управління. Було створено Генеральний штаб.

У червні 1918 р. у Володимирі з полонених в Австрії українців закінчилось формування дивізії сірожупаників (чотири піхотні полки, гарматний полк і технічна сотня). В липні була сформована гвардійська сердюцька дивізія (чотири піхотні полки, кінний лубенський полк,